

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W KONSTANTYNOWIE ŁÓDZKIM
z dnia 2021 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na rok 2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i poz. 1834), art. 4¹ ust. 1, 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119), ustawy z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021, poz. 1956) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. poz. 642) **Rada Miejska w Konstancynie Łódzkim uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Konstancynowa Łódzkiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 roku.

BURMISTRZ
KONSTANTYNOWA ŁÓDZKIEGO

Robert JAKUBOWSKI

Sprawdzone pod względem
formalnoprawnym

Konstancynowa Łódzki, dn.

Agata Gwiazda-Nowak

Radca prawny
Ed-M-1184

Sekretarz Miasta

Dorota Tysza

KIEROWNIK

Referatu Organizacji Polityki Społecznej

mgr Sylwia Pachla

INSPEKTOR

A. Wolcok

mgr Agnieszka Wójcik

Z up. BURMISTRZA

Konstancynowa Łódzkiego

DYREKTOR

Konstancynowskiego Centrum Pomocy Rodzinie

Małgorzata Kuśmierczyk

Projekt
Załącznik
do Uchwały nr
Rady Miejskiej
w Konstantynowie
Łódzkim
z dnia 2021 roku

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA ROK 2022
KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI**

Konstantynów Łódzki

Spis treści

Spis treści.....	2
Wprowadzenie.....	3
1 Podstawy prawne opracowania Programu.....	5
2 Diagnoza lokalnych problemów społecznych mieszkańców miasta Konstantynowa Łódzkiego	5
2.1 Sytuacja demograficzna i społeczna	7
2.2 Diagnoza problemów alkoholowych w grupie dorosłych mieszkańców miasta Konstantynowa Łódzkiego	8
2.3 Diagnoza problemów alkoholowych w grupie dzieci i młodzieży z terenu miasta Konstantynowa Łódzkiego	16
2.4 Badanie punktów sprzedaży alkoholu na terenie miasta Konstantynowa Łódzkiego	24
3 Działania skierowane do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców realizowane na terenie miasta	30
3.1 Konstantynowskie Centrum Pomocy Rodzinie	31
3.2 Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i mediacji	32
3.3 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Konstantynowie Łódzkim	32
3.4 Poradnia Zdrowia Psychicznego w Konstantynowie Łódzkim.....	33
3.5 Organizacje społeczne	33
3.6 Placówki oświatowe	34
3.7 Komisariat Policji i Straż Miejska	35
4 Wnioski i rekomendacje	35
5 Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	37
5.1 Cel główny Gminnego Programu	37
5.2 Problem I	39
SZKODY ZDROWOTNE WYNIKAJĄCE ZE SPOŻYWANIA ALKOHOLU	39
Cel 1 - Ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu.....	39
5.3 Problem II.....	40
ZABURZENIA ŻYCIA RODZINNEGO W ZWIĄZKU Z ALKOHOLEM, W TYM SZKODY ZDROWOTNE I ROZWOJOWE DZIECI Z RODZIN ALKOHOLOWYCH	40
Cel 1 – Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód rozwojowych dzieci z rodzin alkoholowych	40
5.4 PROBLEM III.....	42
PICIE AKOHOLU PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ ORAZ NISKA ŚWIADOMOŚĆ SZKODLIWYCH SKUTÓW NADUŻYWANIA ALKOHOLU WŚRÓD SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ.....	42
Cel 1 – Ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież	42
Cel 2 – Zwiększanie świadomości szkodliwych skutków picia alkoholu wśród społeczności lokalnej	43
6 Monitoring i ewaluacja	45
7 Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	45
8 Zasady finansowania programu.....	46

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych i związanych z tymi sferami życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie miasta Konstantinowa Łódzkiego. Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych oraz jest integralną częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konstantinów Łódzki na lata 2021-2026¹. Uwzględnia również cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone w Narodowym Programie Zdrowia (NPZ) na lata 2021 – 2025², który jest dokumentem ustanawianym w celu realizacji polityki zdrowia publicznego. Celem strategicznym NPZ jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w tym zakresie. Opiera się na współdziałaniu organów administracji rządowej, jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych. Zgodnie z zapisami NPZ, z uwagi na największy kryzys zdrowotny w Polsce po zakończeniu II wojny światowej wywołany epidemią COVID-19, konieczne jest zintensyfikowanie działań mających na celu promowanie zdrowia, ograniczanie narażenia na czynniki ryzyka chorób cywilizacyjnych.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi³ do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy rehabilitacyjnej i terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;

¹ Uchwała Nr XXXII/271/21 Rady Miejskiej w Konstantinowie Łódzkim z dnia 25 marca 2021 r.

² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U. 2021 r. poz. 642), które jest aktem wykonawczym do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1956). NPZ precyzuje zadania samorządów w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

³ Dz. U. z 2021r., poz. 1119.

- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Według art. 4¹ ust. 2 cytowanej ustawy, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Miasta. Na terenie Konstaktynowa Łódzkiego, jednostką realizującą zadania w ramach tego Programu jest Konstaktynowskie Centrum Pomocy Rodzinie (Centrum). Dyrektor Konstaktynowskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Konstaktynowie Łódzkim Zarządzeniem Nr 7/2021 Burmistrza Konstaktynowa Łódzkiego z dnia 5 stycznia 2021 roku, powołany został na Pełnomocnika do spraw realizacji Programu i umocowany do koordynacji oraz nadzoru nad jego realizacją.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konstaktynowie Łódzkim na rok 2022, opracowany został zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Miasta. Zadania zawarte w Programie i sposoby ich realizacji, dostosowane są do lokalnych potrzeb i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. W Programie uwzględnione zostały również rekomendacje i priorytety dotyczące realizowania i finansowania gminnych programów wskazane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozwiązywanie problemów alkoholowych wpisuje się w zadania z zakresu:

- ✓ zdrowia publicznego (ze spożywaniem alkoholu związanych jest ponad 60 różnych typów chorób),
- ✓ pomocy społecznej (spora część osób nadużywających alkoholu korzysta ze wsparcia pomocy społecznej, jak również stosuje przemoc w rodzinie),
- ✓ bezpieczeństwa publicznego (osoby będące pod wpływem alkoholu najczęściej dopuszczają się naruszeń bezpieczeństwa i porządku publicznego).

Program opracowany został na podstawie diagnozy stanu zagrożenia problemami alkoholowymi występującymi na terenie Konstantynowa Łódzkiego.

1 Podstawy prawne opracowania Programu

Obowiązek corocznego uchwalania niniejszego Programu wynika wprost z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi⁴.

Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych⁵.

2 Diagnoza lokalnych problemów społecznych mieszkańców miasta Konstantynowa Łódzkiego

Z danych Polskiej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że średnia spożycia alkoholu w Polsce jest najwyższa od lat – według danych GUS w Polsce na jednego mieszkańca przypadało w 2019 roku średnio 9,78 litra czystego alkoholu etylowego, a w 2020 roku 7,6 litra czystego alkoholu etylowego. W porównaniu z 1993 r. (odkąd istnieją statystyki), spożycie 100% alkoholu na jednego mieszkańca z 6,52 litra wzrosło w 2019 roku o 3,26 litra, co jest znacznym przyrostem na przestrzeni ostatnich lat⁶. Średnie spożycie alkoholu wśród osób,

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 1119; Na etapie prac sejmowych znajduje się projekt ustawy o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw, jak np. ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz. 1119), w zakresie wydłużenia czasu obowiązywania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych a także możliwość wspólnego przyjmowania wraz z programem przeciwdziałania narkomanii. Zakłada się, że wspólne gminne programy będą mogły być przyjmowane na okres nie dłuższy niż 4 lata.

⁵ Na podstawie art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2021r., poz. 1119);

⁶ PARPA, dane statystyczne <https://www.parpa.pl/index.php/badania-i-informacje-statystyczne/statystyki>

które deklarują picie, wynosi 33 gramy czystego alkoholu etylowego dziennie. **Tyle zawierają 2 kieliszki wina (po 150 ml), duże piwo (750 ml) lub dwa kieliszki alkoholi wysokoprocentowych (po 40 ml).**

Badania wskazują także, że nadużywanie alkoholu dotyczy ponad 2,5 mln Polaków (pijących alkohol szkodliwie). Problem uzależnienia od alkoholu dotyczy pośrednio i bezpośrednio ponad 6,3 mln Polaków, natomiast liczbę osób uzależnionych od alkoholu szacuje się na ok. 600 tys. W wyniku uzależnienia od alkoholu członek rodziny konsekwencje tego zjawiska ponosi ok. 3-4 milionów osób (małżonkowie, dzieci, rodzice, krewni), w tym 1,5 – 2 mln. dzieci⁷. Alkoholizm jest bowiem chorobą siejącą ogromne spustoszenia zarówno w wymiarze indywidualnym, jak i społecznym. Występujące u osób uzależnionych (lub nadużywających alkoholu) szkody zdrowotne wywołane spożywaniem obejmują swoim zasięgiem zdrowie fizyczne i psychiczne członków rodzin i osób żyjących w najbliższym otoczeniu alkoholika. Powodują również wiele innych szkód społecznych, np.: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przemoc w rodzinie, przestępczość, wypadki drogowe, ubóstwo i bezrobocie. Problemy alkoholowe w rodzinie mają bowiem ogromny wpływ na poziom życia i status materialny tych rodzin, gdyż stanowią koszty: leczenia osób uzależnionych jak i współuzależnionych, spadek wydajności pracy oraz koszty systemu pomocy społecznej, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, przedwczesnej umieralności. Dlatego działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony samorządu lokalnego.

Dla potrzeb opracowania Gminnego Programu w październiku i listopadzie 2020 roku przeprowadzona została przez Instytut Szkoleniowo Badawczy w Rzeszowie Diagnoza Lokalnych Problemów Społecznych mieszkańców miasta Konstantynowa Łódzkiego. Diagnoza i analiza problemów społecznych jest podstawą opracowania celów głównych, szczegółowych i konkretnych zadań Programu oraz ma na celu określenie rozmiarów problemów alkoholowych, tendencji oraz zbadanie reakcji społecznych i instytucjonalnych na ten problem. Badanie zostało przeprowadzone za pomocą platformy internetowej Survio.

⁷ PARPA, Rekomendacje (...) 2021, Społeczne, zdrowotne i ekonomiczne skutki nadużywania alkoholu, dr A. B Muzyk, Ku trzeźwości Narodu, ISBN 978-83-953983-3-9

Uzupełnieniem danych są dane zawarte w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konstantynów Łódzki na lata 2021-2026 oraz dane jakościowe, które są wynikiem rozmów i zgłaszanych problemów przez: nauczycieli, pedagogów i dyrektorów szkół, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników socjalnych oraz innych osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

2.1 Sytuacja demograficzna i społeczna

Według stanu na dzień 31.12.2020 roku⁸ na terenie Konstantynowa Łódzkiego zameldowanych było 17 862 osób, z czego na pobyt stały 17 584, w tym 9524 kobiet, co stanowi 53 % lokalnej społeczności. W porównaniu do 2018 roku (17 733 osób) liczba mieszkańców zwiększyła się o 129 osób. Analizując dane statystyczne można stwierdzić, że liczba mieszkańców w latach 2018 – 2020 stale rosła.

Sytuacja na rynku pracy w gminie Konstantynów Łódzki na przestrzeni ostatnich lat ulegała poprawie, bowiem z roku na rok malała liczba zarejestrowanych w urzędzie pracy osób bezrobotnych, w tym kobiet. Wyniki badań prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 1 Stan bezrobocia w Konstantynowie Łódzkim w latach 2019 - 2020

Rok	Liczba osób zarejestrowanych w PUP	w tym kobiet
2018	525	262
2019	497	229
2020	536	246
2021 (stan na 30 listopada)	466	219

Źródło: dane PUP w Konstantynowie Łódzkim

Wyjątek stanowi rok 2020, który z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju i wprowadzone obostrzenia, spowodował, że pracodawcy zamykali bądź zawieszali swoje działalności, co w konsekwencji przełożyło się na wzrost osób bezrobotnych.

⁸ Ewidencja Ludności, Urząd Miejski w Konstantynowie Łódzkim

2.2 Diagnoza problemów alkoholowych w grupie dorosłych mieszkańców miasta Konstantynowa Łódzkiego

Nadużywanie alkoholu przez jednego członka rodziny jest jednym z czynników powstawania jej dysfunkcji. Przeprowadzona w 2020 roku diagnoza lokalnych problemów społecznych oszacować miała skalę występowania na terenie gminy wybranych zagrożeń i problemów społecznych, przede wszystkim problemu uzależnień i zjawiska przemocy w rodzinie. Za najważniejsze problemy społeczne, mieszkańcy wskazali picie alkoholu przez młodzież na równi z przemocą w rodzinie (63,7%) oraz narkomanię/dopalacze (58,6%). Na kolejnych miejscach znalazły się: przemoc i agresja na ulicy (52,6%), alkoholizm (50,5%), zły stan zdrowia społeczeństwa, przestępczość, bezrobocie, sytuacja mieszkaniowa, spadek stopy życiowej oraz kryzys moralny⁹. Sygnały występowania na terenie gminy problemów i niekorzystnych zjawisk potwierdzają również dane zamieszczone w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Konstantynowie Łódzkim na lata 2021 – 2026. Respondenci wskazali tam: alkoholizm (27,8%), bezrobocie (13%), zanik więzi społecznych (11,1%), bezradność opiekuńczo - wychowawczą i dewastacja środowiska (9,3%), rozpad rodzin oraz bezdomność (7,4%). W odniesieniu do przemocy - 56,5% badanych, oceniając ryzyko nasilania się problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy udzieliło twierdzącej odpowiedzi. Ponad 43% respondentów nie było w stanie tego ryzyka ocenić. Nikt z ankietowanych nie stwierdził, że takie ryzyko nie istnieje¹⁰.

Wynika z tego, że dorośli respondenci zwracają uwagę na występujące w swoim środowisku problemy. Aż 41,4 % z nich uważa, że picie alkoholu na terenie miasta wzrosło w ciągu ostatnich 10 lat, podobnego zdania są także ankietowani sprzedawcy napojów alkoholowych¹¹. Jest to bardzo niepokojący sygnał, gdyż oznacza to bardzo widoczne zmiany w zakresie problemu picia alkoholu.

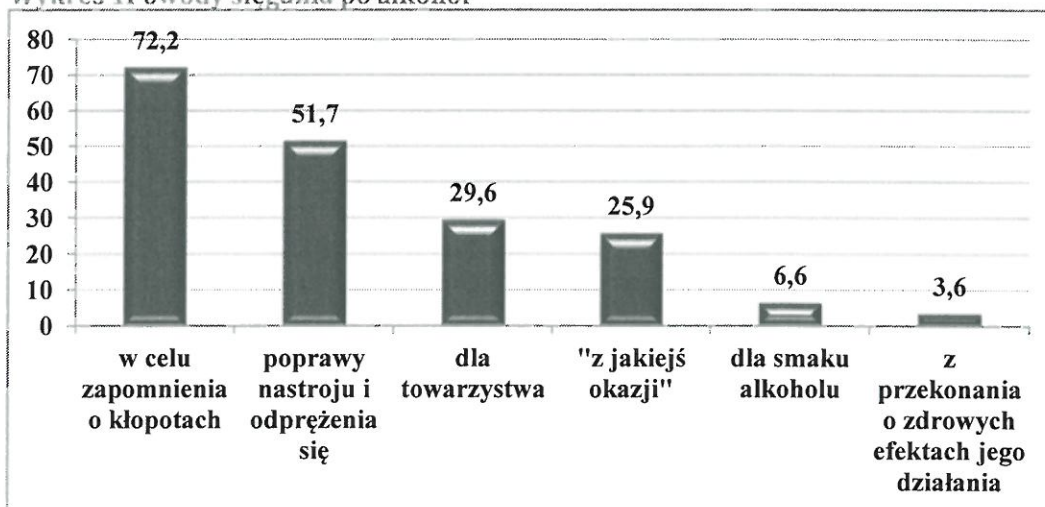
⁹ Źródło: Diagnoza lokalnych problemów społecznych mieszkańców miasta Konstantynowa Łódzkiego.

¹⁰ Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konstantynów Łódzki na lata 2021-2026, str. 44-54

¹¹ Źródło: Diagnoza lokalnych problemów społecznych mieszkańców miasta Konstantynowa Łódzkiego.

Dorośli mieszkańcy miasta zapytani zostali o powody sięgania po alkohol przez osoby dorosłe. Najwięcej ankietowanych osób uważa, że ludzie sięgają po alkohol po to, by zapomnieć o problemach – 72,2%. Nieco mniej, bo 51,7% jest zdania, że alkohol daje jego użytkownikom odprężenie i poprawę nastroju.

Wykres 1 Powody sięgania po alkohol

Źródło: Diagnoza (...)

Według 25,9% ankietowanych mieszkańców miasta ludzie sięgają po alkohol „Z jakiejś okazji”. Około 1/3 uważa, że ludzie piją alkohol dla towarzystwa – 29,6% wskazań. Jak widać powody, z jakich ludzie piją alkohol mogą być bardzo różne i właściwie każda osoba pijąca mogłaby wymienić swój. Warto zaznaczyć, że zmieniła się tzw. „kultura picia”, co nie oznacza, że nastąpił spadek spożywania alkoholu. Odnośnie zmian w rodzaju spożywanego alkoholu na przełomie ostatnich 10 lat, dane te wskazują, iż zwiększyło się spożycie piwa o 1,66 litra z 3,78 litra w 2010 roku do 5,34 litra w 2019 roku (w litrach na jednego mieszkańca), spadło natomiast spożycie wina i miodu pitnego o 0,7 litra z 1,44 litra w 2010 roku do 0,74 litra w 2019 roku¹². Badanie obejmowało również zjawisko zagrożenia społecznego, które może być powodowane przez osoby spożywające alkohol. Respondenci zostali zapytani, czy takie osoby stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa w danym środowisku lokalnym. Pośród badanych 35 osób nie widzi żadnego zagrożenia ze strony osób pijących, 6 osób ocenia osoby pijące jako zagrożenie, natomiast 12 osób nie ma zdania w tej kwestii.

¹² Op. cit

Statystyki Komisariatu Policji w Konstantynowie Łódzkim, jak i Straży Miejskiej przekładają się na społeczny odbiór, gdyż w 2020 roku zmniejszyła się liczba zakłóceń porządku publicznego, jak i liczba wypadków i wykroczeń drogowych spowodowanych pod wpływem alkoholu.

Szczegóły obrazuje tabela nr 4.

Tabela 2 Wykroczenia związane ze spożyciem alkoholu

Z danych Policji wynika, że:	2017 r.	2018 r.	2019	2020 r.
Zakłócenia porządku publicznego przez nietrzeźwych	250	53	78	22
Interwencje domowe w sprawach związanych z nadużywaniem alkoholu	300	61	70	190
Liczba osób odwiezionych do wytrzeźwienia, w tym:	34	41	20	56
PDOZ KPP	27	26	19	36
do miejsca zamieszkania	7	15	1	20
Ilość osób kierujących pojazdami po spożyciu alkoholu (do 0,5 promila - wykroczenia)	4	4	6	5
Liczba nietrzeźwych kierujących (powyżej 0,5 promila - przestępstwa)	14	32	18	18
Liczba nietrzeźwych kierowców, którym zatrzymano prawo jazdy	14	30	24	20
Liczba wypadków i wykroczeń drogowych spowodowanych pod wpływem alkoholu	23 w tym: 0 nieletnich	8	2 w tym: 0 nieletnich	5
Przestępczość związana z alkoholem	0	0	0	0

Źródło: dane Komisariatu Policji w Konstantynowie Łódzkim

Z danych zamieszczonych w tabeli wynika również, że zmniejszyła się liczba ujawnionych kierujących pojazdami po spożyciu alkoholu oraz nietrzeźwych kierowców, którym zatrzymano prawo jazdy. Może to być efektem wprowadzonych na terenie kraju obostrzeń w postaci zakazu przemieszczania się, a nie odpowiedzialności i własnego przekonania. Zwiększyła się natomiast liczba osób popełniających wykroczenia związane ze spożywaniem alkoholu, szczególnie w odniesieniu do liczby interwencji domowych oraz liczby osób nietrzeźwych odwiezionych do policyjnych pomieszczeń, jak również do miejsca zamieszkania.

W odniesieniu do lat poprzednich nie wykryto przestępczości związanej z alkoholem.

W 2020 roku Strażnicy Miejscy odnotowali 15 interwencji dotyczących spożywania alkoholu w miejscu objętym zakazem, z czego funkcjonariusze nałożyli 5 mandatów karnych kredytowanych a 10 osób zostało pouczone. Statystyki Straży Miejskiej ilustruje tabela nr 3.

Tabela 3 Ilość podejmowanych interwencji

Rok	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba osób odwiezionych do miejsca zamieszkania	18	28	25	16
Zakłócenia porządku publicznego przez nietrzeźwych	36	12	10	4

Źródło: dane Straży Miejskiej w Konstancynie Łódzkim

Pomimo faktu, iż w 2020 roku zwiększyła się liczba popełnianych wykroczeń związanych ze spożywaniem alkoholu, szczególnie w odniesieniu do liczby interwencji domowych podejmowanych przez funkcjonariuszy policji, to liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” zmalała w stosunku do lat ubiegłych, co prezentuje tabela nr 4.

Tabela 4 Dane dotyczące realizacji procedury „Niebieskiej Karty”

Rok	Liczba wszczętych procedur założonych kart w danym roku)	Liczba procedur zakończonych w danym roku	Łączna liczba procedur prowadzonych w danym roku	Łączna liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego	Łączna liczba spotkań grup roboczych w danym roku
2017	34	22	40	43	82
2018	11	18	21	57	29
2019	17	11	19	51	25
2020	13	8	17	40	40

Źródło: dane Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny

Zmalała również liczba udzielonych w Punkcie konsultacyjno - informacyjnym Konstancynowskiego Centrum Pomocy Rodzinie liczba porad psychologicznych dla osób stosujących przemoc (sprawców przemocy):

- 59 w 2017 roku

- 129 w 2018 roku
- 61 w 2019 roku
- 11 w 2020 roku

Należy pamiętać, że przemoc domowa wiąże się z lękiem ofiar i świadków przed ujawnieniem takich przypadków. W związku z powyższym posiadane dane mogą nie w pełni odzwierciedlać rzeczywistą skalę zjawiska przemocy w rodzinie. Ponadto w okresie panowania epidemii COVID -19 zmianie uległo funkcjonowanie wielu instytucji i placówek, w tym miejsc pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

GKRPA z uwagi na ograniczenia w swojej działalności w 2020 roku spowodowane epidemią COVID -19, również odnotowała mniejszą liczbę wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego, z mniejszą liczbą osób członkowie komisji przeprowadzili rozmowy interwencyjno – motywujące, w związku z nadużywaniem alkoholu. Tabela poniżej prezentuje wyniki.

Tabela 5 Liczba wniosków rozpatrywanych przez komisję

	2017	2018	2019	2020
Liczba wniosków rozpatrywanych przez komisję,	19	25	25	16
w tym: liczba spraw skierowanych do Sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego	11	14	22	8
Liczba osób, z którymi członkowie Komisji przeprowadzili rozmowy interwencyjno – motywujące, w związku z nadużywaniem alkoholu	26	29	35	10
Liczba posiedzeń GKRPA	13	13	14	10

Źródło: dane GKRPA

Na komisji spoczywa między innymi obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Jak wynika z tabeli, w 2020 roku komisja skierowała do Sądu mniejszą liczbę spraw o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Problemy alkoholowe w rodzinie mają ogromny wpływ na poziom życia i status materialny tych rodzin. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹³ w 2020 roku objął

¹³ Dz. U. 2020 poz. 1876, ze zm.

pomocą materialną 313 rodzin, w których było 471 osób w rodzinach. W 2020 roku liczba rodzin z problemem alkoholowym wzrosła do 12, co daje prawie 4% ogółu rodzin. W porównaniu do 2019 roku liczba rodzin z problemem alkoholowym, którym udzielono pomocy wynosiła 11, co stanowiło 3% ogółu rodzin.

Dorośli mieszkańcy zapytani zostali o częstotliwość spożywania alkoholu (przez samych respondentów). Na podstawie przedstawionych danych wynika, że około 47,4% ankietowanych deklaruje, że alkohol spożywa okazjonalnie (trzeba podkreślić, że określenie „okazjonalnie” może być przez różne osoby, różnie definiowane), podczas gdy 35,9% w ogóle nie pije alkoholu. O spożywaniu alkoholu kilka razy w miesiącu mówi 8,8% ankietowanych dorosłych. Co istotne, bardzo niewielki odsetek, bo 0,4% deklaruje, że spożywa alkohol niemal codziennie.

Z danych o sprzedaży alkoholu w Polsce w marcu i kwietniu 2020 roku opracowanych przez Nielsena¹⁴ wynika, że spożycie alkoholu w czasie pandemii COVID-19 wzrosło o 5%. Wyniki Narodowego Testu Zdrowia Polaków 2021¹⁵ pokazują, iż generalnie spadła liczba osób sięgających po alkohol, jednakże wzrosło codzienne spożycie tej używki. Zaledwie 19% Polaków deklaruje całkowitą abstynencję, to o 8% mniej niż w roku 2020. Odsetek kobiet pijących alkohol wynosi 76%, mężczyzn 87%. Codziennie po alkohol sięga co dziesiąty dorosły Polak (mężczyzn pijących go codziennie jest 15%, kobiet – 5%).

Wzrost spożycia alkoholu potwierdzają również dane dotyczące wartości sprzedanego alkoholu na terenie miasta. Obrazuje to tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 6 Wartość sprzedanego alkoholu na terenie miasta

Rok	Wartość sprzedanego alkoholu na terenie miasta
2017	18 693 065,46 zł
2018	19 719 263,81 zł
2019	21 051 893,38 zł
2020	24 839 837,16 zł

Źródło: dane UM w Konstantynowie Łódzkim

Z danych zawartych w tabeli wynika, że w porównaniu do lat

¹⁴ Smutny efekt pandemii. Zamknięci w domach pijemy na umór, <https://finanse.wp.pl/smutny-efekt-pandemii-zamknieni-w-domach-pijemy-na-umor-6509387626469505a?nil=&src01=6a4c8>

¹⁵ Narodowy Test Zdrowia Polaków 2021 został przygotowany przez redakcję serwisu Medonet przy udziale i merytorycznym wsparciu specjalistów, którzy weszli w skład Rady Naukowej Narodowego Testu Zdrowia Polaków. Ankieta była dostępna online przez 6 tygodni na przełomie lutego i marca 2021 r. Wypełniło ją ponad 340 tys. internautów. <https://narodowytestzdrowia.medonet.pl/>

wcześniejszych w roku 2020 nastąpił znaczny wzrost wartości sprzedanego alkoholu, na co spory wpływ mogła mieć sytuacja epidemiologiczna w kraju.

Ciekawie prezentują się kolejne ogólnopolskie wyniki badań przeprowadzone przez Zakład Psychologii Klinicznej i Psychopatologii Instytut Psychologii Uniwersytetu Łódzkiego w kwietniu 2020 r.¹⁶ (na próbie 443 osób, średni wiek: 31,9 lat, najmłodsza osoba – 18 lat, najstarsza – 68 lat; głównie z miast powyżej 100 tys. mieszkańców, z wykształceniem wyższym). Wykazały one, że najczęściej używaną przez badanych substancją psychoaktywną jest alkohol (pije go prawie 73%), a następnie tytoń (pali niespełna 25%). Analiza wyników badań wskazuje również, że 28 proc. badanych pije ryzykownie i jest zagrożona alkoholizmem. Najliczniejsza grupa z przebadanych deklarowała, iż w okresie pandemii nie uległa zmianie ilość spożywanego alkoholu. Druga pod względem liczebności grupa podała, że pije mniej (w przedziale 18-25 lat). Wpływ na mniejsze spożycie w tej grupie respondentów (osoby pijące w związku z kontaktami z rówieśnikami) może mieć fakt, iż zostały wprowadzone zawieszenia zajęć w szkołach i uczelniach, mocne ograniczenia wyjść oraz zamknięcia klubów, pubów i akademików. Nadto znaczna część osób w tym przedziale wiekowym mieszka z rodzicami i jest przez nich kontrolowana, wobec czego ograniczenie spożycia alkoholu może przekładać się na konieczność, a nie świadomą ich decyzję. Z badań wynika również, że osobami najbardziej narażonymi na rozwój problemów dotyczących używania alkoholu jako formy „samoleczenia” są osoby, które: - intensywniej piły alkohol jeszcze przed rozpoczęciem pandemii; - nie są odporne na stres i nie potrafią sobie z nim poradzić, więc sięgają po alkohol; - charakteryzują się obecnie gorszym stanem zdrowia psychicznego, zaburzeniami codziennego funkcjonowania (m.in. radzeniem sobie z obowiązkami, poziomem zadowolenia z wykonywania zadań) i innymi objawami depresyjnymi oraz występowaniem myśli samobójczych. W odniesieniu do poziomu stresu stwierdzono, iż ponad połowa (prawie 53%) badanych wykazuje wysoki lub bardzo wysoki poziom odczuwanego stresu¹⁷.

Wynika z tego, że brak możliwości przemieszczania się, izolacje i kwarantanny wpłynęły na pogorszenie samopoczucia, skutkujące większym

¹⁶ Raport z pierwszej części badań: Życie w dobie pandemii, prof. UŁ dr hab. Jan Chodkiewicz, Zakład Psychologii Klinicznej i Psychopatologii Instytut Psychologii Uniwersytet Łódzki, Łódź, 01.05.2020 r.

¹⁷ Tamże, op. cit

poziomem zaburzeń depresyjnych i zaburzeń funkcjonowania. To czas trudnych emocji i kryzysu a zamknięci w domach ludzie szukali w alkoholu rozrywki i leku na stres. Liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej oraz liczba udzielonych porad w Konstantynowskim Centrum Pomocy Rodzinie z powodu nadużywania alkoholu i przemocy w rodzinie przedstawia tabela nr 7. Z danych przedstawionych w tabeli wynika, że choć w 2020 roku zmalała liczba osób korzystających ze wsparcia psychologa czy instruktora uzależnień w odniesieniu do 2019 roku, to liczba udzielonych porad zwiększyła się o ok. 13 %.

Tabela 7 Liczba udzielonych przez KCPR porad

2017 rok		2018 rok		2019 rok		2020 rok	
Liczba osób	Liczba porad	Liczba osób	Liczba porad	Liczba osób	Liczba porad	Liczba osób	Liczba porad
232	1382	205	1254	221	1233	184	1392

Źródło: dane Konstantynowskie Centrum Pomocy Rodzinie

Według informacji uzyskanych z placówek leczenia uzależnień, do których mogą się dobrowolnie zgłaszać osoby na podjęcie leczenia odwykowego lub zostały sądownie do niego zobowiązane wynika również, że w 2020 roku nastąpił znaczny spadek pobyków, wynikający z ogłoszonego w naszym kraju lockdownu. Wyniki prezentuje tabela poniżej.

Tabela 8 Wykaz podmiotów leczniczych

Podmiot leczniczy	2017 r.	2018 r.	2018 r.	2020 r.
Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Marii Skłodowskiej -Curie w Zgierzu Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu	11 osób	10 osób	19 osób	7 osób
Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej, Łódź ul. Aleksandrowska 159 w tym: WOLU, Ośrodek Leczenia Uzależnień Oddział Leczenia Uzależnień	35 osób	30 osób	19 osób	8 osób
	21 osób	19 osób	35 osób	2 osoby
Poradnia Leczenia Uzależnień w Pabianicach	4 osoby	Brak danych	0 (brak odnotowanych osób z terenu gminy)	2 osoby

Instytut Medycyny Pracy Oddział Toksykologii w Łodzi, ul. Św. Teresy w tym:	15 osób	18 osób	13 osób	6 osób (w tym 2 osoby zostały przyjęte zarówno po zażyciu leków, jak i w stanie po spożyciu alkoholu)
- alkohol etylowy	2 osoby	1 osoba	1 osoba	2 osoby
- leki (Benzodiazepiny)	7 osób	7 osób	5 osób	5 osób
- narkotyki	6 osób	10 osób	7 osób	1 osoba

Źródło: dane IMP, Oddział Toksykologii, WSS w Zgierzu, PLU w Pabianicach, SPZOZW w Łodzi

Z wywiadu przeprowadzonego z członkami Gminnej Komisji Rozwiązywanymi Problemów Alkoholowych, pracownikami socjalnymi, członkami Zespołu Interdyscyplinarnego i dzielnicowymi wynika, że część dorosłych mieszkańców gminy pomimo podejmowanych przez te instytucje działań, nie dostrzega negatywnych skutków problemu społecznego jakim jest uzależnienie od alkoholu.

2.3 Diagnoza problemów alkoholowych w grupie dzieci i młodzieży z terenu miasta Konstantynowa Łódzkiego

Wrogi klimat w rodzinie, przemoc w domu, nadużywanie alkoholu przez jednego lub dwoje rodziców zaliczane są do rodzinnych czynników ryzyka, które wśród dzieci i młodzieży rozwijają tzw. zachowania ryzykowne¹⁸. Do innych, równie ważnych czynników zalicza się indywidualne (np. trudny temperament, niższy poziom funkcjonowania poznawczego) czy też środowiskowe (np. wysoki poziom bezrobocia, przestępczość, niski poziom edukacji w szkole). Zachowania ryzykowne, na przykład zachowania agresywne czy sięganie po substancje psychoaktywne, pełnią określoną funkcję w życiu młodych ludzi np. radzenia sobie ze stresem, przynależności do określonej grupy rówieśniczej. Zachowania te mogą być źródłem negatywnych przeżyć i rzutować na ich dalsze funkcjonowanie w społeczeństwie¹⁹. Warunkiem powodzenia w przywróceniu do prawidłowego funkcjonowania dzieci, młodzieży i ich rodzin w środowisku jest jak najwcześniejsze udzielenie pomocy oraz stosowanie działań profilaktyczno-

¹⁸ A. Dzielska, Zachowania ryzykowne, W-wa 2017, s 3-7, Rodzina w systemie wsparcia i pomocy osobom z problemem alkoholowym.

¹⁹ Tamże

ochronnych. Brak reagowania przez osoby dorosłe na zachowania ryzykowne wśród dzieci i młodzieży przyczynia się do ich utrwalenia.

W tabeli nr 9 przedstawiona jest ilość dzieci z grup podwyższonego ryzyka w poszczególnych szkołach. Z danych zawartych w tabeli wynika, że na przestrzeni ostatnich lat w odniesieniu do poszczególnych szkół, ilość dzieci z grup podwyższonego ryzyka pozostaje na podobnym poziomie. Zebrane dane pochodzą z informacji przygotowanych przez szkolnych pedagogów i psychologów.

Tabela 9 Czynniki ryzyka

	Szkoły Podstawowe z terenu gminy Konstantynów Łódzki											
	SP Nr 1			SP Nr 2			SP Nr 5			Zespół Szkół Specjalnych		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Liczba uczniów pozostających pod opieką kuratora sądowego	4	2	2	0	0	0	1	1	3	1	0	0
Liczba uczniów z rodzin objętych opieką kuratora sądowego	8	5	4	3	9	3	9	16	9	13	7	10
Liczba uczniów z rodzin korzystających z pomocy MOPS	0	7	7	19	16	9	17	14	8	10	5	16
Liczba uczniów zagrożonych eurosieroctwem	5	1	2	0	0	0	4	0	4	0	0	0
Liczba uczniów z rodzin z problemem uzależnienia (alkohol, narkotyki) i przemocy.	2	4	3	6	9	2	9	7	9	6	5	10

Źródło: dane szkoły podstawowe z terenu Gminy Konstantynów Łódzki

Z tabeli wynika również, iż w 2020 roku zwiększyła się liczba uczniów z rodzin, w których występuje problem uzależnienia (alkohol, narkotyki) i przemocy.

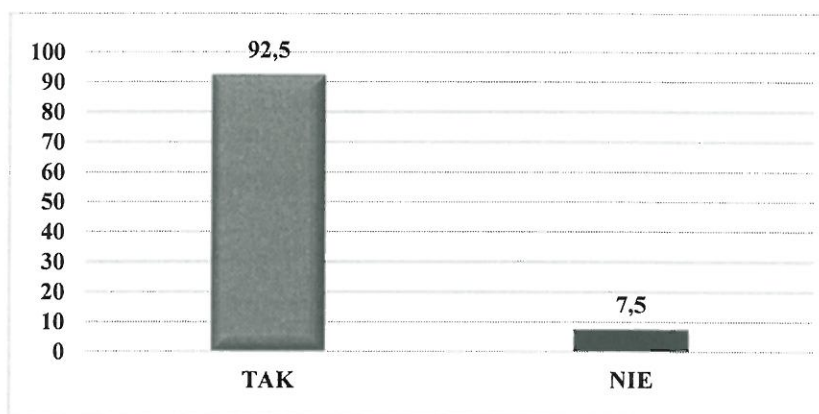
Młodzież pije z wielu różnych powodów. Najczęściej za przyczynę picia alkoholu uznaje się presję otoczenia i trudność radzenia sobie z sytuacjami

namawiania przez rówieśników. Powodem mogą też być negatywne wzorce prezentowane przez dorosłych. Dzieci od małego patrzą na pijących rodziców i nabierają przeświadczenia, że to nic złego. Na pytanie dlaczego piją, często mówią, że alkohol pomaga im w pozbyciu się stresu i pozwala im zapomnieć o kłopotach w domu lub w szkole. Czasami robią to na złość rodzicom lub nauczycielom. Jest to czasami także forma zachowań autoagresywnych. Pijąc alkohol zyskują pozorne uznanie w oczach rówieśników. Jest to dla nich sposób na uzyskanie akceptacji kolegów i koleżanek.

Celem przeprowadzonej w 2020 roku diagnozy, była próba określenia obszaru zagrożenia substancjami psychoaktywnymi młodzieży z Konstantynowa Łódzkiego oraz rozmiaru badanego zjawiska. Dodatkowo Konstantynowskie Centrum Pomocy Rodzinie jako instytucja koordynująca działania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymuje raport z badań ankietowych, które to prowadzone są w trakcie warsztatów profilaktycznych realizowanych wśród uczniów konstantynowskich szkół. Badania obejmują: czynniki ryzyka; uświadomienie i modyfikacja w kierunku zdrowego stylu życia, zagrażających postaw dotyczących używania alkoholu i innych środków psychoaktywnych; przekazanie wiedzy na temat zagrożeń i skutków w sytuacjach ryzykownych (narkotyki, alkohol, agresja); rozbrojenie mitów na temat środków psychoaktywnych takich jak: alkohol, narkotyki, dopalacze i inne; wskazanie zachowania, by zmniejszyć ryzyko uzależnienia i gdzie można szukać pomocy; wsparcie diagnostyczne dla pedagogów szkolnych, wychowawców. W roku szkolnym 2019/2020 w badaniach wzięło udział 863 uczniów konstantynowskich szkół podstawowych (od marca do końca czerwca badania nie były prowadzone z powodu epidemii Covid-19).

Wyniki badań przedstawia wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 2 Czy Twoim zdaniem picie alkoholu szkodzi zdrowiu?

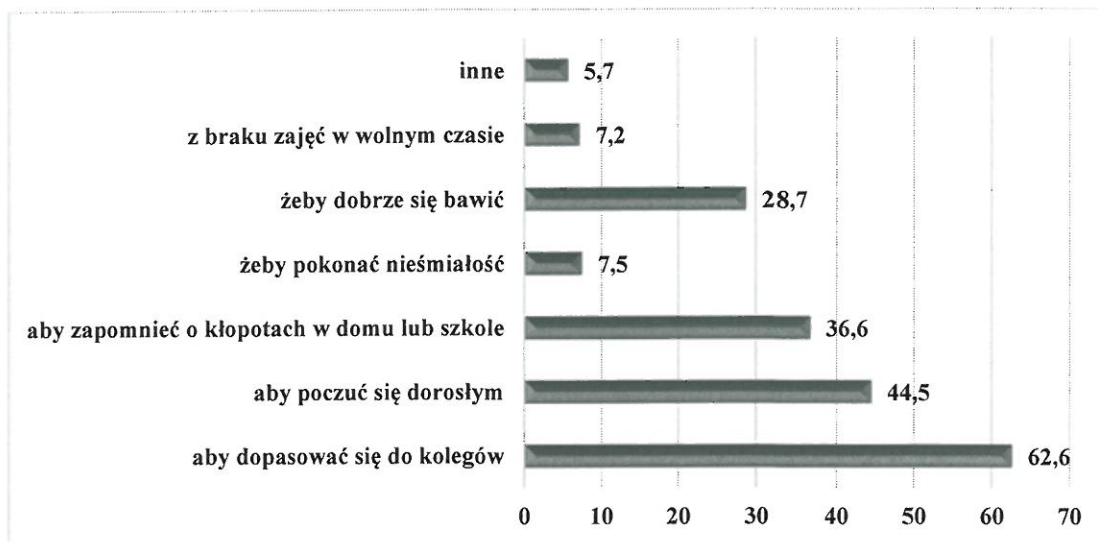
Źródło: Diagnoza (...)

Pierwsze pytania dotyczyły szkodliwości picia. Zdecydowanie większa ilość młodych respondentów uważa, że alkohol jest szkodliwy dla zdrowia – taką opinię wyraziło aż 92,5% uczniów. Należy zwrócić jednak szczególną uwagę, że nadal pewien procent ankietowanych uczniów nie widzi niebezpieczeństwa spożywania alkoholu, co może prowadzić do tego, że młodzi ludzie będą po alkohol sięgać.

Trzeba także nadmienić, że szkody zdrowotne mogą pojawić się także u osób, które piją tylko i wyłącznie piwo, z czego młodzież bardzo rzadko zdaje sobie sprawę. **Wypicie jednej szklanki 250 ml piwa o mocy 5% powoduje wprowadzenie do organizmu takiej samej ilości alkoholu, co wypicie małego kieliszka (30ml) wódki o mocy 40%, lub lampki (100ml) wina o mocy 12%.** Alkohol, niezależnie w jakim napoju zawarty, działa szkodliwie na niemal wszystkie tkanki i narządy. Ponadto obecnie wiek inicjacji alkoholowej drastycznie się obniżył, co istotnie nadal się obniża, a jak donoszą najnowsze badania przypada obecnie na 12 rok życia, czyli szóstą klasę „podstawówki”.

Kolejnym problemem badawczym było ustalenie dlaczego młodzież sięga po alkohol (respondenci mogli zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź). Wśród uczniów najwięcej osób jest zdania, że młodzież sięga po alkohol, aby dopasować się do kolegów. Wyniki badań przedstawia wykres zamieszczony poniżej.

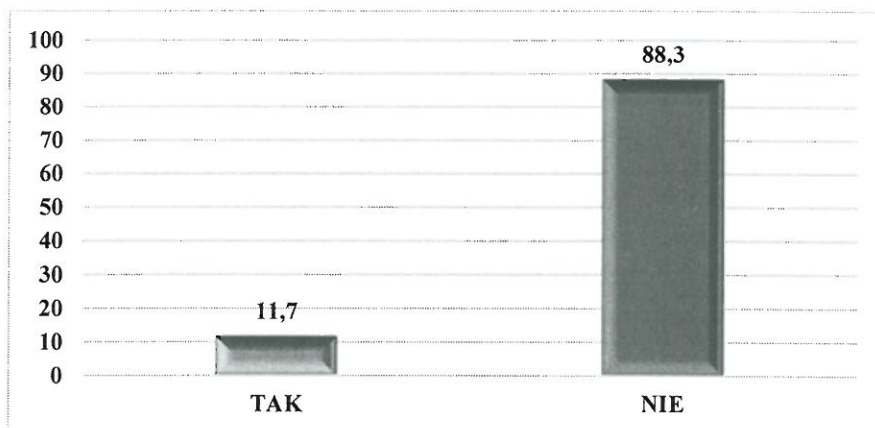
Wykres 3 Powody z jakich młodzież sięgania po alkohol

Źródło: Diagnoza (...)

Twierdzi tak 62,6% uczniów, co może świadczyć o tym, że młodzież ma kłopot z radzeniem sobie z presją grupy oraz asertywną postawą wobec sytuacji namawiania przez kolegów/koleżanki do picia alkoholu. O chęci pocucia się dorosłym mówi także duża część badanej młodzieży – 44,5% uczniów. Niestety jest też część młodzieży, która uważa alkohol za sposób na radzenie sobie z problemami w domu czy w szkole – 36,6% uczniów jest tego zdania. Około 5,7% badanych uczniów wybierając odpowiedź inne wskazywało ciekawość, chęć zaimponowania rówieśnikom oraz chęć spróbowania lub poradzenia sobie z problemami prywatnymi. W celu ustalenia osobistych kontaktów młodzieży z alkoholem, zostali oni zapytani o to, czy kiedykolwiek pili jakiś napój alkoholowy. Otrzymane wyniki są bardzo niepokojące, **gdyż już wśród uczniów szkoły podstawowej są osoby, które piły alkohol – 11,7% ma już inicjację alkoholową za sobą.** Oznacza to, iż alkohol jest niestety **bardzo rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród badanej grupy młodzieży.**

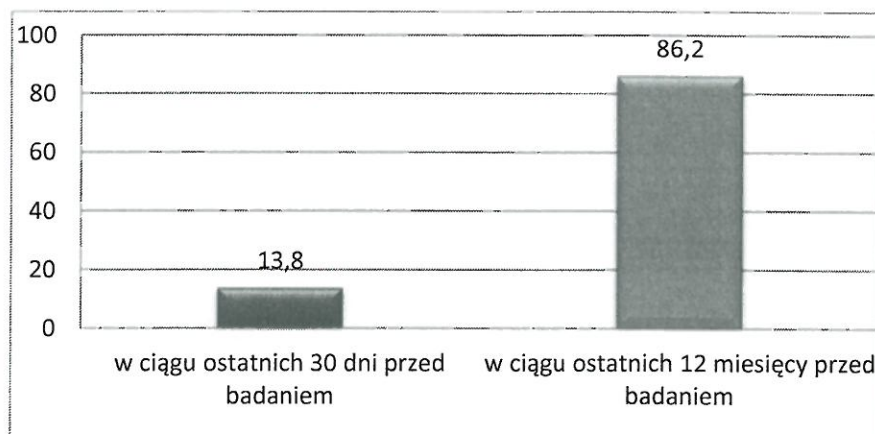
Wykres 4 Czy kiedykolwiek piłeś/piłaś alkohol?

Źródło: Diagnoza (...)

Młodzi respondenci zostali również zapytani o to, kiedy ostatnio pili alkohol. Odpowiedzi udzielali uczniowie, którzy w poprzednim zadeklarowali picie alkoholu. Zgodnie z europejskim standardem, doświadczenia związane z używaniem alkoholu w ciągu 30 dni przed badaniem są wskaźnikiem bieżącego używania. Wyniki przedstawia wykres nr 5.

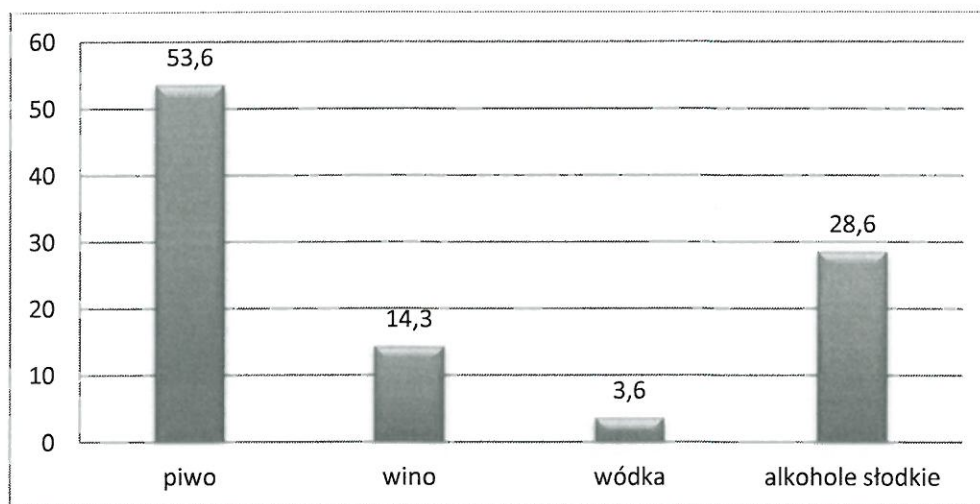
Wykres 5 Kiedy ostatnio piłeś/piłaś alkohol?

Źródło: Diagnoza (...)

Około 13,8% osób deklaruje bieżące używanie alkoholu. Picie alkoholu w ciągu ostatnich 12 miesięcy zadeklarowało większość, bo 86,2% uczniów. Spożywanie alkoholu przez młodzież szkolną potwierdzają również wyniki badań prowadzonych w trakcie programów profilaktycznych, niepokojący jest jednak wynik, że dziewczęta znacznie częściej wykazywały zachowania proalkoholowe. Badana młodzież została także zapytana o to, po jakiego rodzaju alkoholu sięga najczęściej. Odpowiedzi ponownie udzielały tylko osoby, które wcześniej deklarowały spożywanie alkoholu, niejednokrotnie wskazując więcej niż jedną odpowiedź. Wyniki pokazuje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 6 Po jakiego rodzaju alkoholu sięgasz najczęściej?

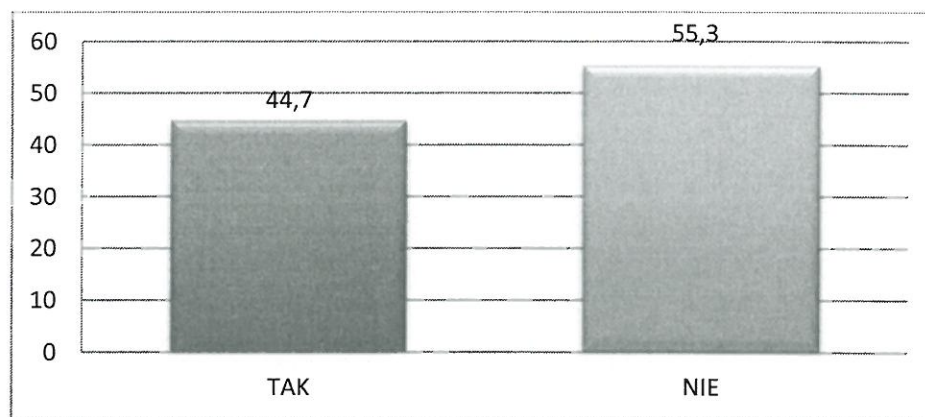

Źródło: Diagnoza (...)

Z badań wynika, że 53,6% młodych respondentów deklaruje, iż najczęściej sięga po piwo a 28,6 po alkohole słodkie. Może to wynikać z jednoznacznego przekazu medialnego, gdzie w trakcie reklam, spożywanie napojów, szczególnie tych „niskoprocentowych” kojarzone jest z orzeźwiającymi napojami oraz z dobrą zabawą, energią i młodością.

Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji upijania się przez młodzież napojami alkoholowymi. Trzeba w tym miejscu podkreślić, że fakt upijania się, a co za tym idzie występowanie utraty pamięci tzw. „luk pamięciowych” wywołane alkoholem, jest jednym z kryteriów ryzykownego spożywania napojów alkoholowych. Spożywanie alkoholu przed osiągnięciem dojrzałości może skutkować uzależnieniem już po 5 – 6 miesiącach. Przyjmowanie alkoholu w tak młodym wieku, może także prowadzić do nieodwracalnych zmian w układzie nerwowym człowieka.

Wśród ankietowanej młodzieży 1,9% twierdzi, że zdarzyło im się upić. Ten wynik badania również został potwierdzony w trakcie badań prowadzonych podczas realizacji programów profilaktycznych. Młodzi ludzie zostali zapytani także o to, czy ich rodzice wiedzą o tym, że pili alkohol. Jak się okazuje, wśród ankietowanych osób **44,7% grupy, która deklarowała wcześniej picie alkoholu** przyznaje, że ich rodzice wiedzą o tym fakcie. Niestety niepokojącym sygnałem są sytuacje, kiedy rodzice dają przyzwolenie na picie alkoholu przez ich dzieci, uzasadniając to bardzo powszechną frazą „wszystkiego w życiu trzeba spróbować”.
Wykres 7 Czy rodzice wiedzą, że pijesz alkohol?

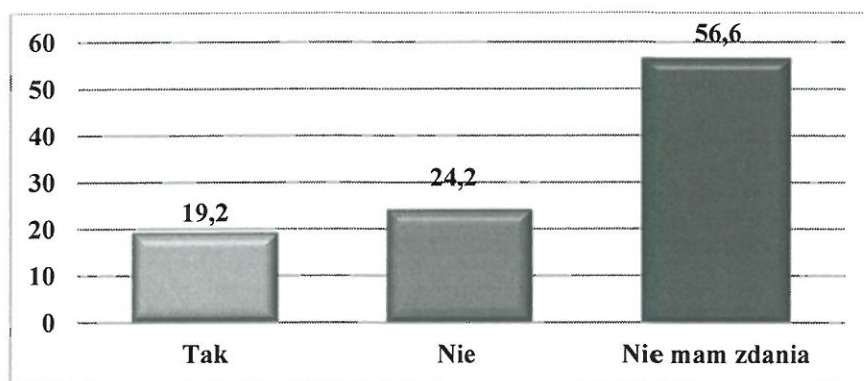
Źródło: Diagnoza (...)

Z drugiej strony, biorąc pod uwagę, że często rodzice dzisiejszych nastolatków pochłonięci są pracą, a dzieci są pozbawione opieki i kontroli rodzicielskiej, wydawać by się mogło, że rodzice nie będą posiadać takiej wiedzy. Dla porównania ogólnopolskie badania ankietowe prowadzone w ramach Europejskiego Programu Badań Ankietowych w szkołach EPSAD, dotyczących picia napojów alkoholowych przez uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) potwierdzają, że alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży²⁰. Jak wynika z raportu 80,0% uczniów z młodziej grupy i 92,8% uczniów z starszej grupy sięgnęło po alkohol przynajmniej raz w życiu. Spożywanie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 46,7% piętnasto-szesnastolatków i 76,1% siedemnasto-osiemnastolatków.

Kolejne pytanie związane ze spożywaniem alkoholu dotyczyło jego dostępności na terenie miasta Konstantynowa Łódzkiego. Odpowiedzi na to pytanie udzielała już cała grupa badawcza. Pośród badanej grupy, około 19,2% jest zdania, że alkohol jest łatwo dostępny dla osób poniżej 18 roku życia. W myśl obowiązującego w naszym kraju prawa, **sprzedaż alkoholu osobom nieletnim jest zakazana, a na sprzedawcach ciąży obowiązek legitymowania młodych osób chcących nabyć alkohol**. Wyniki badania prezentuje wykres nr 8.

Wykres 8 Czy uważasz, że w Twojej gminie łatwo można zakupić alkohol nie mając ukończonych 18 lat?

²⁰ Używanie Alkoholu i Narkotyków przez Młodzież Szkolną raport z Ogólnopolskich Badań Ankietowych zrealizowanych w 2019 r., J. Sierosławski, W-wa 2020

Źródło: Diagnoza (...)

Uzyskane w badaniach respondentów z terenu miasta dane, mogą świadczyć o tym, że prawo dotyczące zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim **nie jest na terenie miasta Konstantynowa Łódzkiego do końca respektowane**, dlatego należy podejmować kroki ograniczające taką sprzedaż i dążyć do całkowitego zaniku incydentów sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim.

Badania ESPAD 2019 potwierdzają również że, aż 45,6% uczniów uważa, że wśród alkoholi najłatwiej kupić można piwo. Wyniki dotychczasowych badań ogólnopolskich pokazały, że picie alkoholu przez młodzież stało się niemal statystyczną normą. Dane zebrane w badaniu świadczą, że najpopularniejszym napojem jest piwo, a najmniej wino oraz nieznacznie bardziej piją chłopcy, niż dziewczęta.

Przedstawione wyniki badań to ważny sygnał pokazujący, że działania profilaktyczne, których celem jest m.in. opóźnienie momentu inicjacji alkoholowej powinny być kontynuowane i prowadzone jeszcze w szkole podstawowej, najpóźniej w czwartej i piątej klasie. Niepokojem napawa fakt, iż część badanej młodzieży nie dostrzega, jednoznacznej dezaprobaty rodziców dotyczącej np. upijania się przez nich albo nie wie, jak rodzice zareagowaliby na fakt upicia się.

2.4 Badanie punktów sprzedaży alkoholu na terenie miasta Konstantynowa Łódzkiego

Wprowadzona w 2018 roku nowelizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przyznała Radzie Gminy kompetencje do określenia maksymalnej liczby zezwoleń, w miejsce dotychczasowej możliwości wskazywania maksymalnej liczby punktów sprzedaży

napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa). Ponadto, wprowadziła obowiązek określenia liczby zezwoleń na sprzedaż alkoholu do 4,5% oraz piwa – zarówno w przypadku placówek handlowych (do spożycia poza miejscem sprzedaży), jak i w przypadku lokali gastronomicznych (do spożycia w miejscu sprzedaży).

Należy zaznaczyć, że liczba punktów sprzedaży piwa nie była wcześniej limitowana, co skutkowało nieuwzględnianiem punktów prowadzących sprzedaż wyłącznie takich napojów w ogólnej liczbie punktów sprzedaży. Innymi słowy, rzeczywista liczba punktów sprzedaży alkoholu ogółem była większa niż liczba limitowanych punktów sprzedaży alkoholu.

Od września 2018 roku obowiązuje maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz w miejscu sprzedaży i wynosi:

Tabela 10 Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określona przez uchwałę Rady Miejskiej w Konstancynie Łódzkim

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (stan na dzień 31 grudnia 2020 roku)								
1. poza miejscem sprzedaży				2. w miejscu sprzedaży				Ogółem
według zawartości alkoholu				według zawartości alkoholu				
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%	Razem	do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%	Razem	
50	50	50	150	20	15	15	50	200

Źródło: dane UM w Konstancynie Łódzkim

Ilość wszystkich punktów sprzedaży napojów alkoholowych działających w Konstancynie Łódzkim (limitowanych i nie limitowanych) na przestrzeni ostatnich czterech lat ilustruje poniższa tabela.

Tabela 11 Punkty sprzedaży napojów alkoholowych

	Maksymalna liczba punktów wynikająca z Uchwały IV/10/14 z dnia 23 grudnia 2014 r.	Liczba punktów sprzedaży na terenie Konstancynowa Łódzkiego			
		2017	2018	2019	2020
Do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	15	15	12	15	14
Do spożycia poza miejscem sprzedaży	50	42	37	37	38

(sklepy)					
----------	--	--	--	--	--

Źródło: dane UM w Konstancynie Łódzkim

Według uchwały punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz do spożycia w miejscu sprzedaży (gastromia) nie mogą być usytuowane w odległości mniejszej niż 30 metrów od:

- szkół, przedszkoli i placówek oświatowo-wychowawczych,
- obiektów sakralnych,
- ośrodków pomocy społecznej,
- publicznych i niepublicznych przychodni zdrowia.

Opiniowanie wniosków w sprawie wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz działania kontrolne w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych prowadzi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która swoją siedzibę ma w Konstancynowskim Centrum Pomocy Rodzinie w Konstancynie Łódzkim.

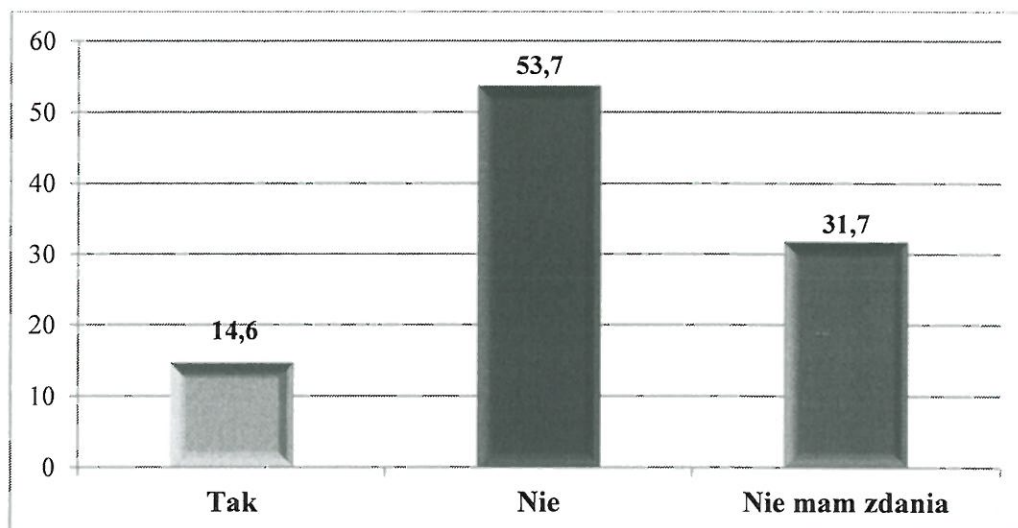
Jakie postawy wobec spożywania alkoholu w miejscu jego sprzedaży oraz czy sprzedawany jest on osobom nieletnim, było celem badania przeprowadzonego wśród sprzedawców na terenie miasta Konstancyna Łódzkiego. Badanie zostało przeprowadzone w 53 punktach sprzedaży napojów alkoholowych, w dwóch punktach sprzedawcy odmówili jej uzupełnienia. W 31 przypadkach ankietę wypełniali pracownicy punktów, natomiast w pozostałych 22 przypadkach byli to właściciele. Kwestionariusz ankiety miał na celu analizę postawy sprzedawców względem (między innymi) takich zagadnień jak:

- sprzedaż alkoholu i wyrobów tytoniowych osobom nieletnim,
- spożywanie alkoholu w miejscu jego sprzedaży,
- awantury i bójki spowodowane przez osoby spożywające alkohol,
- kontroli sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych.

Grupę respondentów stanowiło 65,9% kobiet oraz 34,1% mężczyzn. We wszystkich punktach sprzedawany jest alkohol, a także wyroby tytoniowe.

Pierwsze zagadnienie dotyczyło zakresu wiedzy osób sprzedających alkohol na temat alkoholu zawartego w różnych trunkach. Wyniki badań przedstawia wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 9 Czy uważasz, że alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny niż ten zawarty w wódce?

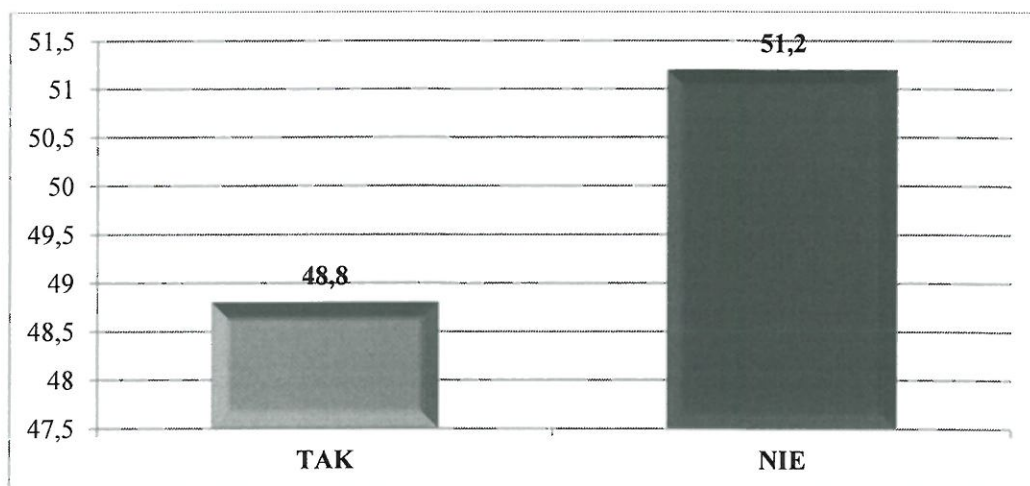

Źródło: Diagnoza (...)

Opinie respondentów podzieliły się pomiędzy wszystkie trzy odpowiedzi, jednak najwięcej, bo ponad połowa badanych (53,7%) jest zdania, że alkohol zawarty w piwie nie jest mniej groźny. Spora część, bo 14,6% respondentów uważa alkohol zawarty w piwie za mniej groźny dla zdrowia niż ten w napojach wysokoprocentowych. Zdania na ten temat nie ma 31,7% badanych. **W tym miejscu podkreślić należy, że alkohol zawarty w różnych trunkach, jest taki sam, różni się jedynie jego stężenie, natomiast jest on tak samo szkodliwy i groźny dla zdrowia.**

Kolejne pytanie dotyczyło kontroli dostępności alkoholu i wyrobów tytoniowych. Na pytanie o to, czy dostęp do tych produktów powinien być ograniczony i kontrolowany, odpowiedzi sprzedawców podzieliły się bardzo równomiernie, jednak więcej osób wskazało, że kontrola i ograniczenie w sprzedaży wymienionych produktów jest zbędna – 51,2% tak uważa, natomiast 48,8% jest przeciwnego zdania.

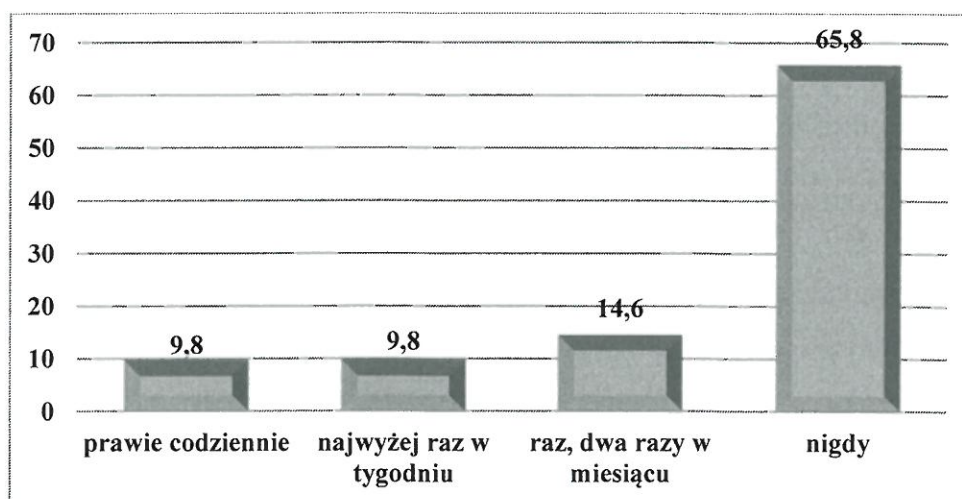
Wykres 10 Czy dostęp do alkoholu i wyrobów tytoniowych powinien być ograniczony i kontrolowany?

Źródło: Diagnoza (...)

Respondenci zostali zapytani także o spożywanie alkoholu w obrębie punktu, w którym pracują. Największa część respondentów deklaruje, że spożywanie alkoholu w obrębie punktu w ogóle nie ma miejsca – takiej odpowiedzi udzieliło 65,8% badanych.

Wykres 11 Czy często zdarza się spożywanie alkoholu w obrębie Twojego punktu?

Źródło: Diagnoza (...)

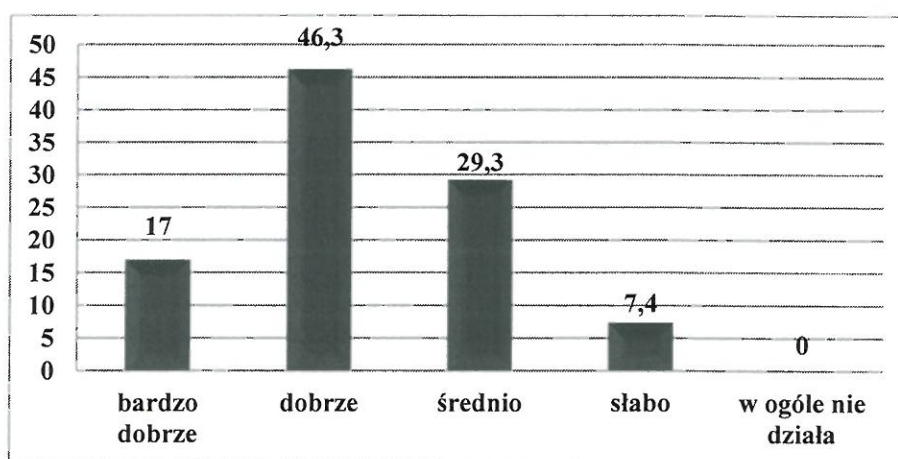
O sytuacjach tego rodzaju najwyżej raz lub dwa razy w miesiącu mówi 14,6% badanych. Zarówno o prawie codziennych incydentach tego typu, jak i cotygodniowych mówi 9,8% badanych sprzedawców.

Kolejne pytanie dotyczyło widoku osób pijących w miejscach publicznych. Pośród badanych 12,2% uważa widok osób pijących alkohol za częstszy, natomiast już znacznie więcej mówi, że jest on rzadszy (48,8%). O podobnej skali zjawiska mówi 39% badanych.

Z piciem alkoholu często wiążą się incydenty kłótni czy bójek, które mogą się również zdarzać w obrębie punktów sprzedaży alkoholu. Dlatego także to pytanie zostało uwzględnione w przeprowadzonym badaniu w 2020 roku. **U jednego z pytanych sprzedawców miały miejsca tego typu incydenty. Trzem sprzedawcom zdarzyło się wezwać Policję/Straż Miejską w sprawie spożywania alkoholu przez klientów w obrębie punktu.**

Ankietowani sprzedawcy zostali poproszeni także o ocenę funkcjonowania kontroli sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych na terenie miasta. Kontrole takie są w zakresie działań Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wykres 12 Jak, Twoim zdaniem funkcjonuje kontrola sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych w Twojej miejscowości

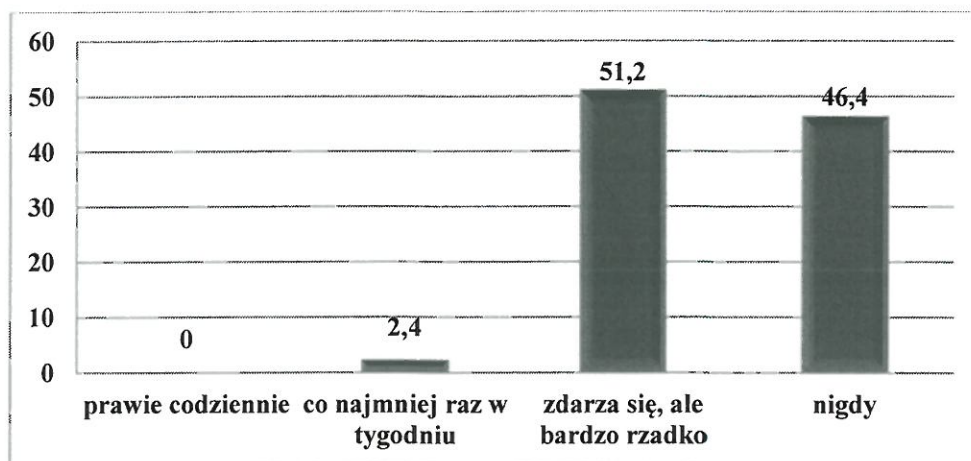

Źródło: Diagnoza (...)

Największy odsetek ankietowanych sprzedawców uznaje kontrolę sprzedaży napojów alkoholowych za działającą dobrze – 46,3% lub bardzo dobrze – 17%. Około 29,3% badanych ocenia ją jako średnią, a jedynie 7,4% jako działającą słabo. Kolejny obszar badawczy dotyczył sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim. W pierwszej kolejności badania dotyczyły powszechności prób zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie.

Pośród badanych sprzedawców 46,4% twierdzi, że sytuacje, kiedy osoba nieletnia próbuje kupić alkohol nie zdarzają się nigdy, natomiast 51,2% respondentów deklaruje, że takie sytuacje mają miejsce ale bardzo rzadko. Pośród badanych, aż 5 osób wie o przypadkach, gdzie alkohol został sprzedany osobie nieletniej (potwierdzają to wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród młodzieży). Dane prezentuje wykres nr 13.

Wykres 13 Jak często zdarza się, że młody człowiek próbuje kupić alkohol.

Źródło: Diagnoza (...)

Sprzedawcy byli również pytani o to, czy oni sami kontrolują sprzedaż alkoholu osobom nieletnim. Niemal wszyscy respondenci deklarują, że zawsze sprawdzają dowód tożsamości młodym ludziom, którzy próbują kupić alkohol. Jedna osoba przyznała, że tego nie robi. Nikomu natomiast nie zdarzyła się sprzedaż alkoholu osobie nieletniej. Mając na uwadze ogólnopolską skalę zjawiska, wydaje się być prawdopodobnym, że odpowiedzi na powyższe pytania, niekoniecznie odzwierciedlają stan faktyczny. Podanie nieprawdziwej odpowiedzi może być podyktowane strachem przed konsekwencjami nie tylko ze strony pracodawcy ale przede wszystkim skutkami prawnymi łamania obowiązującego prawa – zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim.

Warto odwołać się w tym miejscu do art. 15 ust. 2 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi²¹, gdzie wyraźnie podkreślono, iż w przypadku wątpliwości, co do pełnoletniości nabywcy, sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy. Jest to podstawowe prawo sprzedawcy. Sprzedaż napoju alkoholowego lub wyrobów tytoniowych osobom poniżej 18 roku życia, grozi grzywną i utratą zezwolenia na sprzedaż.

3 Działania skierowane do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców realizowane na terenie miasta

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i rozwiązywania Problemów alkoholowych powinna przyczyniać się do ograniczania spożycia napojów

²¹ Dz. U. z 2021r. poz. 1119

alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, działania na rzecz trzeźwości w środowisku lokalnym, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu szczególnie w środowiskach zagrożonych, zwłaszcza przemocą domową oraz wspierania osób, organizacji i instytucji działających w tym zakresie.

3.1 Konstantynowskie Centrum Pomocy Rodzinie

Osoby i rodziny potrzebujące wsparcia i pomocy z terenu naszego miasta, jak również z problemem alkoholowym oraz doznające przemocy w rodzinie mają możliwość korzystania z pomocy specjalistów zatrudnionych w Konstantynowskim Centrum Pomocy Rodzinie. W działającym w Centrum **Punkcie Konsultacyjno informacyjnym** udzielana jest bezpłatna pomoc w formie porad, konsultacji psychologicznych oraz organizowane są spotkania grupy edukacyjno – motywującej dla osób pijących szkodliwie, ryzykownie i uzależnionych oraz w grupy wsparcia, których celem jest dostarczenie wiedzy o chorobie alkoholowej i jej nawrotach, motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego oraz wspieranie abstynencji i rozwój osobisty.

Udzielanie pomocy dzieciom wychowującym się w rodzinach z problemem alkoholowym jest głównym zadaniem realizowanym przez gminę. W przyjętej w 2011 roku ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej²² placówki wsparcia dziennego stanowią jeden z kluczowych elementów działań na rzecz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Celem pracy placówki jest wsparcie rodziny, poprzez objęcie dziecka opieką i wychowaniem. Bardzo ważną rolę w tym zakresie odgrywa prowadzenie na terenie miasta w Konstantynowskim Centrum Pomocy Rodzinie **Placówki Wsparcia Dziennego**. W 2019 roku 36 dzieci, w roku 2020 - 27 dzieci korzystało z różnych form wsparcia – od zapewnienia opieki i wychowania, pomocy w nauce, poprzez dożywianie, organizację czasu wolnego, udział w różnych zajęciach rozwojowych i sportowych aż po udział w koloniach letnich z programem profilaktycznym. Na zajęcia kierują uczniów pedagodzy szkolni, wychowawcy, pracownicy MOPS lub kuratorzy.

Ważnym zadaniem wynikającym z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi²³ jest działalność **Gminnej Komisji**

²² Dz. U. 2020, poz. 821

²³ Dz. U. z 2021r. poz. 1119

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA), która swoją siedzibę ma w Konstantynowskim Centrum Pomocy Rodzinie w Konstantynowie Łódzkim. GKRPA współpracuje w zakresie realizacji Programu m. in. z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Poradnią Zdrowia Psychicznego, Ośrodkami Zdrowia, Sądem Rejonowym, placówkami oświatowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

3.2 Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i mediacji

Na terenie Konstantynowa Łódzkiego działa Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i mediacji. Pomoc udzielana jest przez członków Okręgowej Rady Adwokackiej w Łodzi i Okręgowej Izby Radców Prawnych w Łodzi. Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej mieści się w Konstantynowskim Centrum Pomocy Rodzinie oraz Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Konstantynowie Łódzkim, Dział Pomocy Środowiskowej. W punkcie tym prawnik udziela mieszkańcom bezpłatnych porad na przykład wyjaśni obowiązujące przepisy, przygotowuje projekt pisma, wniosku do sądu lub mediacji.

3.3 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Konstantynowie Łódzkim

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) swoje działania realizuje w oparciu o ustawę o pomocy społecznej²⁴ oraz inne zadania zlecone gminie i zadania własne gminy, tj. w szczególności w ramach ustaw o: ochronie zdrowia psychicznego, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, pomocy państwa w wychowaniu dzieci, świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, świadczeniach rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów czy prawo energetyczne. W 2020 roku MOPS objął pomocą materialną 313 rodzin, w których było 471 osób w rodzinach, w tym między innymi z powodu:

- ✓ alkoholizmu 12 rodzin, w tym 15 osób w rodzinach,
- ✓ trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych 38 rodzin, w tym 100 osób w rodzinach.

Rodziny niewydolne wychowawczo, obarczone uzależnieniami, przemocą domową, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-

²⁴ Dz. U. 2020 poz. 1876, ze zm.

wychowawczych, na wniosek pracowników socjalnych lub w drodze postanowienia sądu obejmowane są wsparciem ze strony asystenta rodziny, który prowadzi pracę z rodzinami w celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. MOPS w Konstantynowie Łódzkim zatrudnia 2 asystentów rodziny, którzy swoim wsparciem w 2020 roku objęli 27 rodzin, w tym 39 dzieci, z czego 7 rodzin z problemem alkoholowym i 3 rodziny z przemocą.

Integrowanie i koordynowanie działań w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie na terenie gminy podejmuje **Zespół Interdyscyplinarny**²⁵ funkcjonujący przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Konstantynowie Łódzkim. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ośrodka pomocy społecznej, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kuratorzy sądowi.

3.4 Poradnia Zdrowia Psychicznego w Konstantynowie Łódzkim

Na terenie Konstantynowa Łódzkiego funkcjonuje NZOZ Poradnia Zdrowia Psychicznego przy Spółdzielni Inwalidów ZGODA, która przyjmuje pacjentów z wieloma zaburzeniami i chorobami psychicznymi, w tym osoby z problemami uzależnień. Osoby potrzebujące wsparcia i pomocy z terenu naszego miasta kierowane są też do placówek specjalistycznych usytuowanych poza terenem miasta. Mieszkańcy mogą bezpłatnie korzystać z placówek leczenia uzależnień w Łodzi, Pabianicach, Zgierzu czy w Aleksandrowie Łódzkim. Współpracę z tymi instytucjami prowadzi GKRPA, która kieruje tam osoby zobowiązane do leczenia odwykowego celem odbycia terapii uzależnień. GKRPA na bieżąco aktualizuje bazę adresów i ofert profesjonalnych placówek pomocowych na terenie gminy, powiatu i województwa.

3.5 Organizacje społeczne

Działające od 2011 roku na terenie Konstantynowa Łódzkiego z inicjatywy trzeźwiejących alkoholików Konstantynowskie Stowarzyszenie Abstynentów

²⁵ Uchwała Nr III/6/10 Rady Miejskiej w Konstantynowie Łódzkim z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie warunków funkcjonowania oraz trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Konstantynowie Łódzkim oraz Uchwała Nr XLVII/371/18 Rady Miejskiej w Konstantynowie Łódzkim z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie zmiany Uchwały nr III/6/10 Rady Miejskiej w Konstantynowie Łódzkim z dnia 23 grudnia 2010 roku w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

„Nowe Kansas” prowadzi różne formy samopomocy oferowane osobom uzależnionym i ich rodzinom. W ramach swojej działalności mieszkańcy mają możliwość skorzystania z klubu abstynenta, wsparcia grupy samopomocowej, konsultacji z instruktorem uzależnień oraz psychologiem.

3.6 Placówki oświatowe

W oparciu o Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 roku²⁶ placówki oświatowe prowadzą systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną. W trzech szkołach podstawowych na terenie Gminy realizowane są programy profilaktyczne, dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, obejmujące wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym. Programy te podlegają ciągłej ewaluacji, dzięki czemu na bieżąco uwzględniają istniejące w środowisku potrzeby. Zajęcia profilaktyczne na terenie szkół prowadzone są przez specjalistów uprawnionych do realizacji działań profilaktycznych, w tym działań rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Dodatkowo w ramach prowadzonych programów profilaktycznych pedagodzy szkolni i wychowawcy otrzymują wsparcie diagnostyczne. Na terenie szkół przez pedagogów szkolnych oraz wychowawców poszczególnych klas prowadzone są również kampanie profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców.

Dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci ze szkół podstawowych organizowane są ogólnomiejskie spektakle profilaktyczne.

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rekomenduje, aby pozalekcyjne zajęcia sportowe były integralnym elementem programu profilaktycznego i pełniły funkcję uzupełniającą w stosunku do działań profilaktycznych w szkołach, uwzględniającego szeroki zakres zagadnień związanych ze zdrowym stylem życia, spełniać określone kryteria pozwalające na stwierdzenie, że mogą konstruktywnie wpływać na postawy młodych ludzi wobec używek²⁷. Działania profilaktyczne w szkole obejmują nie tylko realizację

²⁶ Dz. U. 2015, poz. 1249 ze zm.

²⁷ PARPA, Rekomendacje 2021

programów profilaktycznych w klasach, ale również podnoszenie kompetencji zawodowych pedagogów szkolnych i nauczycieli.

Niestety lata 2020 i 2021 zostały zdominowane przez stan epidemii COVID-19, co w znaczny sposób przyczyniło się do sytuacji, że programy profilaktyczne realizowane w środowisku dzieci i młodzieży niejednokrotnie napotykały bariery organizacyjne (ograniczenia w funkcjonowaniu jednostek systemu oświaty, Placówek Wsparcia Dziennego, brak przystosowania do prowadzenia w formie on-line). Zgodnie z rekomendacjami PARPA działania profilaktyczne muszą obejmować zarówno samo środowisko szkoły (nauczycieli, którzy na co dzień pracują z dziećmi i młodzieżą), jak i rodziców. Jak pokazały badania prowadzone w czasie pandemii, nauczyciele oraz rodzice także stanęli przed nowymi, nieznanymi wcześniej wyzwaniami, z którymi trudno jest im sobie poradzić. Dlatego wsparciem psychologicznym powinny zostać objęte wszystkie te grupy²⁸.

3.7 Komisariat Policji i Straż Miejska

Policja, Straż Miejska realizują zadania z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych w ramach swoich kompetencji.

4 Wnioski i rekomendacje

W podsumowaniu badań przeprowadzonych na terenie miasta Konstantynowa Łódzkiego można wyróżnić kilka głównych problemów, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców.

1. Z analizy wyników badań przeprowadzonych wśród młodych mieszkańców miasta można wnioskować, że ważny zdaje się być **problem picia alkoholu** – 11,7% uczniów deklaruje, że inicjację alkoholową ma już za sobą. Dodatkowo już wśród uczniów szkoły podstawowej są osoby deklarujące picie bieżące, także do incydentów upijania się.
2. Wśród młodzieży, która deklarowała picie alkoholu są osoby, które przyznają, że rodzice wiedzą o ich picciu. Można zatem mówić o **pewnym przyzwoleniu dorosłych** na picie wśród młodzieży. Jednym z powodów, jakie młodzi ludzie wskazują jeśli chodzi o sięganie po alkohol, jest chęć

²⁸ Komunikat PARPA w sprawie realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkołach i społecznościach lokalnych.

poczucia się dorosłym – 44,5% tak uważa, wpływ mają także rówieśnicy – aż 62,6% młodych ludzi uważa, że młodzież sięga po alkohol aby dopasować się do kolegów/koleżanek.

3. Młodzi ludzie są zdania, że na terenie Konstanczyna Łódzkiego **łatwo można kupić alkohol osobom nieletnim** – 19,2%. Jest to alarmujący sygnał, który powinien skutkować podjęciem działań z zakresu profilaktyki wśród młodzieży.
4. Dorośli respondenci także zwracają uwagę na problem picia alkoholu. Sami deklarują, że spożywają alkohol okazjonalnie (47,4%), a jednym z głównych problemów społecznych jest w ich opinii picie alkoholu przez młodzież.
5. Dorośli mieszkańcy (41,4% respondentów) uważa, że picie alkoholu na terenie miasta wzrosło w ciągu ostatnich 10 lat, podobnego zdania są także ankietowani sprzedawcy napojów alkoholowych.
6. Liczba rodzin korzystających z pomocy MOPS w 2020 roku spadła, w porównaniu do lat poprzednich, natomiast liczba rodzin korzystających z pomocy ośrodka z powodu alkoholizmu od 2018 roku utrzymuje się na podobnym poziomie.
7. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w roku 2020 wynosi 13 i zmalała w stosunku do lat poprzednich. Natomiast liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego w stosunku do lat ubiegłych pozostaje na podobnym poziomie.
8. Liczba interwencji domowych w sprawach związanych z nadużywaniem alkoholu w 2020 roku wzrosła o 1,71% w stosunku do 2019.
9. Dane dotyczące liczby osób odwiezionych do wytrzeźwienia wskazują, że liczba ta w 2020 roku wzrosła o 1,80 % stosunku do roku 2019.
10. Wiele instytucji na terenie miasta Konstanczyna Łódzkiego prowadzi różnorodną działalność w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.

Nasuwa to zatem potrzebę kontynuacji podejmowanych działań profilaktycznych dotyczących picia alkoholu oraz zapewnienie kompleksowej i interdyscyplinarnej pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom dotkniętym uzależnieniom.

5 Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Kluczową rolę w działaniach podejmowanych w ramach Programu odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konstancyńowie Łódzkim. Koordynatorem działań w ramach Programu jest Konstancyńowski Centrum Pomocy Rodzinie sprawujące również obsługę organizacyjno-techniczną GKRPA. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konstancyńowie Łódzkim współpracuje w zakresie realizacji Programu m. in. z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Poradnią Zdrowia Psychicznego, Ośrodkami Zdrowia, Sądem Rejonowym, placówkami oświatowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Ważną rolę odgrywają w tym procesie uchwalane corocznie programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach przysługujących jej uprawnień działania. Priorytetowym działaniem zapobiegającym sięganiu po środki psychoaktywne jest wzmożone edukowanie nieletnich w formie spotkań z młodzieżą, kampanii społecznych, realizacji programów profilaktycznych itp. W prowadzeniu działań profilaktycznych na terenie miasta Konstancyńowa Łódzkiego tak samo istotne wydają się być strategie oparte na przekazywaniu rzetelnej, adekwatnej do odbiorców wiedzy, a także te, oparte na rozwoju umiejętności psychospołecznych jak np. asertywność, poczucie własnej wartości. Nie należy zapominać, że tymi odbiorcami nie mogą być tylko dzieci i młodzież, ale także istnieje silna potrzeba angażowania rodziców, nauczycieli, pedagogów. Tylko holistyczne podejście do działań profilaktycznych może przynieść zamierzone efekty. Nie zapominajmy także o kontroli punktów sprzedaży oraz przekazywaniu wiedzy osobom, które dysponują alkoholem na terenie miasta. Bardzo ważne, by znały one i przestrzegały obowiązujące przepisy.

5.1 Cel główny Gminnego Programu

Celem głównym Gminnego Programu jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji

psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Cel główny realizowany będzie w obszarach:

- Profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców Konstantynowa Łódzkiego (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- Profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych (np. dzieci z rodzin z problemem alkoholowym).
- Profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które wykazują symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia; redukcja szkód.
- Rehabilitacji – poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

Cel główny realizowany będzie poprzez:

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- wspieranie działań promujących trzeźwość i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież. Wzmacnianie czynników chroniących i motywujących do większej aktywności w życiu społecznym,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie.
- współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień,

- udzielanie osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną,
- zapewnianie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konstancynie Łódzkim,
- ograniczanie dostępu do alkoholu.

5.2 Problem I

SZKODY ZDROWOTNE WYNIKAJĄCE ZE SPOŻYWANIA ALKOHOLU

Cel 1 - Ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu

1. Zadanie: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.		
Sposób realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
1.1 Prowadzenie Punktu konsultacyjno - informacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin w Konstancynowskim Centrum Pomocy Rodzinie (KCPR).	1. Liczba osób korzystających z porad i konsultacji. 2. Liczba udzielonych porad i konsultacji indywidualnych. 3. Rodzaj prowadzonych działań.	Konstancynowskie Centrum Pomocy Rodzinie (KCPR)
1.2 Prowadzenie grupy edukacyjno-motywacyjnej dla osób z problemem alkoholowym.	1. Liczba osób uczestniczących w zajęciach grupowych. 2. Liczba zajęć grupowych dla osób uzależnionych.	KCPR
1.3 Dofinansowanie wyjazdów motywująco wspierających dla osób z problemem alkoholowym i współuzależnionych.	1. Liczba wyjazdów. 2. Liczba osób uczestniczących w wyjazdach.	KCPR Stowarzyszenia Abstynenckie
1.3 Udobępnienie pomieszczeń KCPR dla działalności grup samopomocowych.	1. Liczba przeprowadzonych spotkań.	KCPR
1.4 Prowadzenie grupy psycho-edukacyjnej dla kobiet współuzależnionych i doświadczających przemocy.	1. Liczba spotkań grupy. 2. Liczba osób uczestniczących w spotkaniach.	KCPR
1.5 Reintegracja zawodowa – objęcie wsparciem socjalnym, informacyjno- edukacyjnym, psychologicznym osób po odbytych leczeniu i ich rodzin.	1. Liczba osób objętych wsparciem. 2. Rodzaj prowadzonych działań.	KCPR, MOPS
1.6 Dofinansowanie programów opieki poszpitalnej dla osób uzależnionych po odbyciu leczenia szpitalnego.	1. Liczba osób uczestniczących w programie opieki poszpitalnej.	KCPR
1.7 Podniesienie kompetencji służb	1. Liczba szkoleń i konferencji.	KCPR

w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, udział w konferencjach ogólnopolskich i regionalnych.	2. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, konferencjach. 3. Liczba osób, które podniosły swoje kompetencje.	
1.8 Prowadzenie działań informacyjnych oraz kampanii edukacyjnych mających na celu zwiększenie świadomości nt. szkód wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych.	1. Liczba kampanii. 2. Szacunkowa liczba uczestników.	KCPR
1.9 Rozpowszechnianie informacji o formach pomocy świadczonych przez placówki różnego typu.	1. Rodzaj prowadzonych działań.	KCPR, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS), Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA), Inne placówki
1.10 Tworzenie warunków do pracy GKRPA -obsługa administracyjna, wypłata wynagrodzeń oraz innych niezbędnych kosztów wynikających z działań Komisji, szkolenia dla członków GKRPA.	1. Liczba osób objętych działaniami komisji. 2. Ilość wniosków złożonych do GKRPA o zobowiązanie do leczenia odwykowego. 3. Ilość posiedzeń GKRPA	KCPR, GKRPA
1.11 Pokrywanie kosztów wydania opinii przez biegłych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu.	1. Liczba osób skierowanych przez GKRPA na badanie przez biegłych. 2. Ilość wydanych opinii.	GKRPA, KCPR
1.12 Kierowanie wniosków do sądu o zobowiązania do leczenia odwykowego i wnoszenie opłaty sądowej.	1. Liczba wniosków złożonych do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego.	GKRPA, KCPR
1.13 Wydawanie Postanowień o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży alkoholu z uchwałami Rady Miejskiej.	1. Liczba wydanych postanowień.	GKRPA, KCPR

5.3 Problem II

ZABURZENIA ŻYCIA RODZINNEGO W ZWIĄZKU Z ALKOHOLEM, W TYM SZKODY ZDROWOTNE I ROZWOJOWE DZIECI Z RODZIN ALKOHOLOWYCH

Cel 1 – Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód rozwojowych dzieci z rodzin alkoholowych

2. Zadanie: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie		
Sposób realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
2.1 Poradnictwo oraz konsultacje psychologiczne dla rodzin z problemem alkoholowym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba udzielonych porad, konsultacji. 2. Liczba osób, które skorzystały z porad, konsultacji. 	KCPR
2.2 Działalność Placówki Wsparcia Dziennego w KCPR.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba dzieci i młodzieży korzystających ze wsparcia 2. Liczba miejsc. 	KCPR
2.3 Poradnictwo indywidualne i konsultacje psychologiczne dla osób doświadczających przemocy i członków ich rodzin.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba udzielonych konsultacji, porad. 2. Liczba osób, które skorzystały z konsultacji. 	KCPR, Zespół Interdyscyplinarny na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (ZI)
2.4 Poradnictwo i konsultacje indywidualne dla osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba udzielonych konsultacji/porad. 2. Liczba osób, które skorzystały z konsultacji. 	KCPR,ZI
2.5 Wspieranie rodzin w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej (w tym związanej z występowaniem przemocy w rodzinie). Inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba rodzin, w których wszczęto procedurę „NK”. 2. Liczba spotkań grup roboczych. 	KCPR, ZI, GKRPA
2.6 Poradnictwo prawne.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rodzaj prowadzonych działań. 	KCPR, MOPS
2.7 Prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska przemocy w rodzinie, w szczególności w rodzinach z problemem alkoholowym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba zakupionych materiałów edukacyjno-informacyjnych. 2. Liczba punktów na terenie gminy, w których udostępniono materiały. 	KCPR, MOPS, ZI,
2.8 Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy dziecku, rodzinie, osobom uzależnionym oraz działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób, które zwiększyły swoje kompetencje. 2. Liczba szkoleń. 	KCPR, MOPS, placówki oświatowe
2.9 Gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji oraz udostępnianie informacji dotyczących uzyskania systemowej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób, którym udostępniono informacje. 	KCPR, MOPS

Aktualizowanie bazy placówek pomocowych.		
--	--	--

5.4 PROBLEM III

PICIE AKOHOŁU PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ ORAZ NISKA ŚWIADOMOŚĆ SZKODLIWYCH SKUTÓW NADUŻYWANIA ALKOHOŁU WŚRÓD SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Cel 1 – Ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież

3. Zadanie: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych.		
Sposób realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
3.1 Realizacja programów oraz akcji profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkołach – uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu oraz informowanie o szkodliwości alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.	1. Ilość przeprowadzonych programów. 2. Ilość szkół, w których realizowano programy profilaktyczne. 3. Liczba uczniów uczestniczących.	KCPR, placówki oświatowe, pedagodzy szkolni
3.2 Upowszechnianie oraz wdrażanie rekomendowanych programów profilaktycznych opartych na skutecznych strategiach oddziaływań.	1. Liczba wdrożonych programów rekomendowanych. 2. Liczba uczniów uczestniczących w programach. 3. Liczba szkół.	KCPR, placówki oświatowe
3.3 Realizacja i wspieranie kampanii edukacyjnych, mających na celu zwiększenie świadomości młodzieży na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież.	1. Liczba realizowanych i wspieranych kampanii edukacyjnych. 2. Liczba rozdysponowanych materiałów.	KCPR, placówki oświatowe, CSiR, MOK, MBP, ZHP
3.4 Wdrażanie i upowszechnianie działań edukacyjnych dla rodziców i wychowawców zwiększających ich kompetencje wychowawcze w obszarze profilaktyki.	1. Liczba działań edukacyjnych. 2. Liczba osób biorących udział w działaniach edukacyjnych. 3. Rodzaj prowadzonych działań.	KCPR, placówki oświatowe
3.5 Działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach opiekuńczo – wychowawczych (PWD).	1. Liczba dzieci korzystających.	KCPR
3.6 Działania, konsultacje i porady dla rodziców, których dzieci piją alkohol.	1. Liczba udzielonych porad. 2. Liczba osób korzystających z porad, konsultacji.	KCPR
3.7 Organizowanie wycieczki dla dzieci jako element całorocznej profilaktycznej pracy z dziećmi.	1. Rodzaj prowadzonych działań. 2. Liczba osób objętych działaniami.	KCPR, podmioty wyłonione w konkursie
3.8 Realizacja programów, warsztatów	1. Rodzaj prowadzonych działań.	KCPR, placówki

oraz akcji profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.	2. Liczba osób objętych działaniami.	oświatowe, MOK, CSiR, MBP
3.9 Prowadzenie lokalnych akcji profilaktycznych oraz włączanie się w realizację kampanii ogólnopolskich.	1. Rodzaj prowadzonych działań.	KCPR, GKRPA, MOPS, CSiR, placówki oświatowe, Inne podmioty(np. UM, lokalne media)
3.10 Działania o charakterze edukacyjnym przeznaczone dla właścicieli i sprzedawców punktów sprzedaży alkoholu.	1. Liczba osób uczestniczących w działaniach. 2. Rodzaj prowadzonych działań.	KCPR, GKRPA
3.11 Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania profilaktyczne, w tym szkolenie realizatorów programów rekomendowanych w ramach systemów rekomendacji programów profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego.	1. Liczba osób przeszkolonych.	KCPR, MOPS, Policja, Kuratorzy, placówki oświatowe
3.12 Wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez prenumeratę i zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji, materiałów multimedialnych.	1. Liczba prenumerowanych czasopism. 2. Liczba placówek, którym przekazano czasopisma.	KCPR, placówki oświatowe, MOPS,
3.13 Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach.	1. Rodzaj podejmowanych działań. 2. Liczba prowadzonych działań.	GKRPA, Straż Miejska, Komisariat Policji
3.14 Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy dziecku, rodzinie, osobom uzależnionym.	1. Formy edukacyjne. 2. Liczba uczestników.	Instytucje zajmujące się udzielaniem pomocy dziecku, rodzinie, osobom uzależnionym.
3.15 Podejmowanie działań kontrolnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych dla osób poniżej 18 roku życia.	1. Liczba skontrolowanych punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. 2. Liczba ujawnionych nieprawidłowości.	GKRPA, KCPR
3.16 Upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży zwłaszcza wpływu alkoholu na rozwijający się płód (FAS, FASD)	1. Liczba akcji profilaktycznych. 2. Liczba rozdysponowanych materiałów.	KCPR, placówki oświatowe, POZ

Cel 2 – Zwiększanie świadomości szkodliwych skutków picia alkoholu wśród społeczności lokalnej

4. Zadanie: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych		
Sposób realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
4.1 Współpraca z instytucjami w zakresie	1. Liczba instytucji	Instytucje zajmujące

profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.	współpracujących.	się profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.
4.2 Prenumerata czasopism specjalistycznych, branżowych i umożliwienie korzystania z nich instytucjom i stowarzyszeniom.	1. Liczba zakupionych egzemplarzy. 2. Liczba instytucji i organizacji.	Instytucje zajmujące się profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.
4.3 Wspieranie działalności środowisk wspierających postawy trzeźwościowe.	1. Liczba wspieranych wydarzeń.	Instytucje zajmujące się profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.
5. Zadanie: Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w artykule 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego		
Sposób realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
5.1 Kierowanie do Policji wniosków o wszczęcie dochodzenia i przygotowanie projektu aktu oskarżenia	1. Ilość wszczętych dochodzeń. 2. Liczba interwencji.	GKRPA
5.2 Wnoszenie oskarżenia do sądu pierwszej instancji w sprawach o naruszenie zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz zakazu promocji lub reklamy napojów alkoholowych	1. Liczba wniesionych oskarżeń.	Urząd Miejski, GKRPA, Policja
6. Zadanie: Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej (CIS)		
Sposób realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
6.1 W przypadku utworzenia CIS lub KIS finansowane będzie jego funkcjonowanie proporcjonalnie do liczby osób uzależnionych od alkoholu, biorących udział w oferowanych przez CIS lub KIS zajęciach reintegracyjnych	1. Liczba osób objętych wsparciem	KCPR, MOPS

6 Monitoring i ewaluacja

Monitorowanie stanu realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie gminy będzie odbywać się poprzez:

1. Zbieranie i analizę danych statystycznych i dokumentacji z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi.
2. Gromadzenie i analizę danych na temat problemów związanych ze spożyciem alkoholu w gminie oraz porównywanie ich z danymi wojewódzkimi i krajowymi.
3. Wymianę informacji między instytucjami i podmiotami realizującymi politykę antyalkoholową na terenie gminy.
4. Analizę sprawozdań z realizacji programów profilaktycznych w szkołach.
5. Roczne sprawozdanie z realizacji programu, które zostaje przekazane Burmistrzowi Konstantynowa Łódzkiego i Radzie Miejskiej w Konstantynowie Łódzkim w terminie do końca pierwszego kwartału br. za rok poprzedni.
6. Sprawozdanie PARPA G-1.
7. Sprawozdanie z zakresu zdrowia publicznego.

7 Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Za udział w pracach Komisji przysługuje członkom wynagrodzenie brutto w wysokości 10 % minimalnego wynagrodzenia przysługującego pracownikom.

1. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie listy obecności na wskazany przez Członka Gminnej Komisji indywidualny rachunek bankowy.
2. Wydatki związane z wynagrodzeniem członków Komisji pokrywane są z budżetu Konstantynowskiego Centrum Pomocy Rodzinie na dany rok, w ramach planu wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Obsługa administracyjna i finansowa Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzona jest w Konstantynowskim Centrum Pomocy Rodzinie.

8 Zasady finansowania programu

Realizacja Gminnego Programu na rok 2021 prowadzona będzie w oparciu o środki własne gminy oraz dodatkowe środki finansowe pobierane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.²⁹

Źródłem finansowania zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są dochody z opłat za korzystanie z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Plan wydatków Programu na 2022 rok zostanie określony w uchwale budżetowej na rok 2022 w dziale 851 – Ochrona Zdrowia, rozdział 85154 Przeciwdziałanie Alkoholizmowi, kwota planowanych wydatków wynosi 410 609 zł.

Preliminarz wydatków - plan

Lp.	Zadanie	85154 przeciwdziałanie alkoholizmowi
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz zagrożonych uzależnieniem.	184 369,00
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	95 980,00
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych.	87 520,00
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	4 740,00
5.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej (CIS) W przypadku utworzenia CIS lub KIS finansowane będzie jego funkcjonowanie proporcjonalnie do liczby osób uzależnionych od alkoholu, biorących udział w oferowanych przez CIS lub KIS zajęciach reintegracyjnych	1 200,00
6.	Bieżąca działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	36 800,00
	Razem	410 609,00 zł

²⁹ (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119).

BURMISTRZ
KONSTANTYNOWA ŁÓDZKIEGO

Robert JAKUBOWSKI

46

KIEROWNIK
Referatu Oświaty i Polityki Społecznej

mgr Sylwia Puchla

INSPEKTOR

A. Wala
mgr Agata Walczak

Z up. BURMISTRZA

Konstantynowa Łódzkiego
DIREKTOR
Konstantynowskiego Centrum Pomocy Rodzinie

Małgorzata Kuśmierczuk

Uzasadnienie

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Narodowym Programem Zdrowia, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Realizacja tych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Zadania te obejmują w szczególności:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

BURMISTRZ
KONSTANTYNÓWA ŁÓDZKIEGO

Robert JAKUBOWSKI

INSPEKTOR

A. Węlar
mgr Agata Węlar

KIEROWNIK

Referatu Oświaty i Polityki Społecznej

S. Pacha
mgr Sylwia Pacha

Z up. BURMISTRZA

Konstantynowa Łódzkiego

DYREKTOR

Konstantynowskiego Centrum Pomocy Rodzinie

M. Kuśmierczyk
Małgorzata Kuśmierczyk

